

(Ika 31 labas)

PAGKARAAN ng saglit na panggigilalas ay si Atorny Vito Cruz ang umang nagtanong:

—Ano ang sabi mo, Doktor...ulong yari sa pagkit ba kamo iyan?

Oo... —Dagling sagot ni Dr. Musngi —ulong pagkit na nababalatan ng isang uri ng pastang kulay-balat ng tao at matigas na parang losa.

—At kamukhang kamukha nga nitong si Alice!... —buong pagtatakang dugtong ni Fredy. —Napahusay ng pagkakahuwad, kahi't sinong makakita ay walang hindi magkakamaling iya'y tunay na ulo nga ng isang patay...!

—Karamba!... suggab na pakli ng Abugado, —sino ba ang mag-sasabing hindi nga talagang bangkay ni Alicia iyan?

—Siyenga po!... —sambot naman ng maliit na Binibining noon lamang nakahuma sa maluwat na pagkatigagal. —Ako ma'y nalit rin noong makita kong nakaburot iyan doon sa bahay namin!

—Talagang animo nga'y totoong-totoo!... —muling badya ng Manggagamot, samantalang pina-biling-b'ling ang hawak na ulong pagkit. —Ako'y may palagay na kung dito man sa Maynila ito niyari ay pihong ipinagawa sa isang dalubhasang Eskultor na dayuhan, pagka't noong ako'y maglibot sa daigdig ay sa Paris lamang ako nakakita ng kahanga-hangang "obra de Arteng" katulad nito... Marahil ito'y ibinayad nang malaki ring halagá. At ang isa pang hinala ko ay walang salang sa Bagyo ito inayos nang pagkalagay sa ataul bago iniluwat d'to sa Maynila, dahil nga diyan sa mga sangang tuyo ng pinong binigkis at ginawang parang katawan.

—Marahil nga... —Sang-ayon ni Atorny Vito Cruz. —nguni't ang hindi ko maubos-maisip ay kung ano ang kahulugan ng ginawang iyan!

—Ako'y nagkamali sa una kong sapantaha... —anang Manggagamot. —Noong una'y inakala kong ang nangyari'y dalawang buktot na katampalasanan; alalaong ba-

ga'y sa paghahangad na maisakapuran ang pagpatay kay Alicia ay kinailangan ang isa pang biktimg kinitlan ng buhay, upang gamiting panglinlang sa mga tao... Datapuwa't ngayon ko nabatid na hindi tama ang hinala kong iyon.

—E, ano nga sa palagay ninyo ngayon ang kahulugan ng ginawang iyan?

—Ngayon ko napag-isip na ang Don Antoniong iya'y talagang nag-aangkin ng mataas na katalinuhang maka-satanas. Isang matatlong kriminal, at inisip niyang gawin iyan upang makinis at walang peligro ang ginanap niyang krimen.

—Panong makinis at walang peligro?... At bakit pa nga niya kinailangang magpagawa ng palsipikadong bangkay na katulad niyan, samantalang sa halip nang ilibing na buhay diyan sa loob ng katakumba ang batang ito, ay labis naman niyang magagawang ito'y patayin at siyang iburot sa bahay nila...?

—Iyan nga ang sinasabi kong matayug na katalinuhan niyang taong ganid na si Don Antonio. Halos natitiyak kong maraming dahilan kaya hindi ganoon ang ginawa.

—Pano? Anong mga dahilan iyon? —halos magkasabay na tanong ng Manananggol at ng binatang Reporter.

—Una... ibig niyang maging malinis ang kanyang kamay sa pagganap ng isang kakilakilabot na krimen, pangalawa... tiniyak niyang masarili lamang ang tunay na lihim ng pagkaligpit nitong si Alicia; at pangatlo... halimbawang ito nga ang kanyang pinatay sa pamamagitan ng sa-

kal, o di kaya'y paglason, gaya ng ginawa sa kanyang ama; at siya ring hinangad na mangyari kay Donya Pilar, ay kakailanganin pa niya ang tulong ng isang Embalsamador upang embalsamahin muna ang bangkay bago iluwat dito sa Maynila at iburot sa kanilang bahay; . . bagay na maaring manganib sa pagkabunyag ang ginawa niyang katampalasanan kundi masusuhulan ng mala-

king halagá ang kanyang kakatungin.... Samantalang pano't-pano man, kung ang pag-aayos lamang ng palsipikadong patay na ito ay makakaya na niyang gawing mag-isa lamang sa isang lihim na pook doon sa Bagyo.

—Ganoon nga kaya...? —Tila alinlangan pa ring pasubali ni Atorny Vito Cruz.

—Hindi malayong iyon nga naman siguro, Tatay... —parang

PASTOR

*Bawa't Gawing Kabuktutan
Ng Pusakal Man Salarin
Ginagamit Ang "Talino"
Bago Niya Ito Gawin.*

katig sa Manggagamot na salo naman ni Fredy, bago binalingan si Dr. Musngi. Ang hindi ko pa nalilinawang mabuti, Doktor, ay kung paano nagawa iyang makinis at napakagandang pagkakahuwad ng ulong pagkit na iyan, nang lingid sa kaalaman nitong si Alice...

—Puwes iyan ay hindi na isang hiwagang mahirap isipin... — anang pantas na Manggagamot. Pihong si Alicia'y may maliwanag na larawang nakuha ni Don Antonio, at siyang ipinakopya doon sa hinihinala kong Eskultor na dayuhan. Ano ang malay natin kung...

—Ah, naku, alam ko!... pabulalas na agaw ng maliit na Binibini. —Naalaala ko ngayong noong mahigit na isang buwan pa bago idaos ang aming babang-luksa, na siya ring araw na itinakdang pagdadala sa akin sa Bagyo ay isinama ako ng Antoniong iyan sa isang gusali sa Eskolta, at ako'y pinakunan ng retratong may apat na pusisiyon sa isang kilala niyang Pranses.... Isang kuhang paharap isang pa-

tagilid sa dakong kanan, isa ring patagilid sa dakong kaliwa at isa pang patal-kod. At ang dinahilanan sa akin ay nang makita ko raw ang pagbabago ng aking ayos kung ako'y tumaba pagkatapos ng aming bakasyon. Mayroon akong kopya ng mga retratong iyon sa aking maletin.

—Aha! Kung gayo'y tama na!... —Pabulalas ding sambot ng binatang Reporter. —Walang salang iyon nga siguro ang ginamit na huwaran kaya naging kamukha mo iyang...

—Buweno, tama na nga... —parang patapos na halang ni Atorny Vito Cruz, at bumaling din sa Mediko, —ano ang binabalak mong gawin natin ngayon sa ulong pagkit na iyan, ... Doktor?

—Aba, ito'y lubhang mahalagá

para sa atin... —Agap na salo ni Dr. Musngi. —Kailangang maiuwi ito upang magamit nating Ebidensya pagdating ng araw.

—Ganoon din nga ang aking iniisip.

—Ah, opo, siyengal... —Magalak na sabad ni Alicia. —Dapat ngang mai-uwi at nang maipakita natin tuloy sa nanay ko. Akina po, Doktor, at ako na ang maghahawak ng manikang pagkit na iyan.

—O, sigi... —malugod na pa-unlak ni Dr. Musngi. —Heto, balutin mo ng iyong panyoleta, at pag-ingatan mo lamang na huwag mabunggo, ... baka masira...!

—Hindi po. —At walang pagkasiyahan sa tuwang kinalong ng

tintimang dalaginding ang napakagandang huwad sa sarili niyong larawan.

—Ngayon, ano pa ang gagawin natin? —patapos na tanong uli ng Abugado.

—Wala na... —magalak na sagot ni Dr. Musngi. —Uuwi na tayo, yamang natuklasan na natin ang hiwaga, at natapos sa kasiya-siyang kalutasan ang ating pagsisiyasat.

—At pano po, ... —pagunita ni Fredy, —iiwan ba nating nakahambalang na ganyang bukas ang kabaong?

—Aba, huwag!... —pabiglang salag ng Manggagamot. —Baka makatawag nang pansin sa mga Sepulturero ng libingan kung iya'y masilip diyan sa butas na salamin ng bintanang may rehas nitong Mausoleo. Maáaring maging magusot ang mga pangyayari kung malathala sa mga Peryodikong palsipikadong bangkay ang dito'y inilibing, at malamang pang masira ang aking binabalak na sorpresa sa araw nang pagdakit natin kay Don Antonio.

—Si Don Antonio po ba lamang ang ipadadakit natin? At si Donya Lina...?

Namanglaw ang mukha ni Dr. Musngi at:

—Hangga't maári sana, ay ibig kong mailigtas ang baliw na Binibining iyan, nguni't kung talagang dapat din siyang pag-usigin sa salang kriminal ay wala akong magagawa.

—Kung gayon po'y...

—Kaya ko na nga pinahawakan kay Alicia ang ulong pagkit ay nang mapagtulungan nating ipasok uli sa nitso ang ataul na iyan.

—O, sigi po.... halikayo, itay, pagtulung-tulungan natin at nang madali.

Masigla namang kumilos ang Ginoong Mahananggol.

Pinahawakan ng isang kamay kay Alicia ang pananglaw na plas-lait at ang tatlo'y tulung-tulong nang nagdudumali sa paglalagay ng takip sa kabaong, nguni't noong ito'y ipinapasok na nila sa loob ng nitso ay payamot na bumulong ang binatang Reporter na:

—Putres, nalimutan kong magdala ng tubig na panglahok sa semento; hindi natin malalagyan ng paletada itong bukana ng nitso, para huwag mahalata ang pagkabukas!

—Siyenga pala!... —ani Dr. Musngi. —Nguni't hindi na bali, ... sakali mang makaisip na

(Sundan sa pahina 66)

ALICIA

(Buhat sa pahina 33)

magbisita dito ang Maginoong kriminal at makitang nabuksan itong nitso ay hihinalain niyong siguro'y kagagawan ito ng nababalitang masasamang-loob na nagbubungkal sa mga libingan at pinagnanakawan ng hiyas ang mga bangkay na nakalibing.

—Iapat na lamang nating maigi itong lapida sa bungad ng butas. —Mahinahon namang payo ni Atorny Vito Cruz.

—Ganoon nga ang gawin natin para hindi ganong mahalata.

Binibigkas iyon ng Manggagamot at natatapos naman ang kanilang gawin.

Sa dikawasa...

Ilang sandali pa at makikita nat ng ang apat na magkakasama ay boong pag-iingat nang bumabagtas uli sa pag itan ng mga nakahanay na bantayog, at talaga naman yatang kinakasihan ng langit, ay nakalabas sila sa taglirang bakod ng Kamposanto nang walang nakapansin.

Nagsipagdaan muna sa isang bukas na Restauraan upang magpabalot ng pagkaing mapagsasaluhan sa "med a noche", at masasaya na silang nagsibalik sa Klinika ni Dr. Musgra.

Sa madaling sabi'y gayon na lamang ang pagkakatuwa nila sa paligid ng bilog na hapag ng kainan noong mga sandal ng iyon, samantalang ang tatlong Maginoo at ang ating maliit na Binibini ay halos hindi magkamayaw nang pagbabalita kay Donya Pilar ng tungkol sa matagumpay na pagsisiyasat nila sa kabaong ng pagsipikadong bangkay na kanilang binuksan sa loob ng Mausoleo.

—Akala ninyong maisipang gawin iyon niyang kornudong kriminal na si Don Antonio!... —ang sa dakong huli ng usapan ay masayang nawika ni Atorny Vito Cruz. —Kung ibabalita lamang sa akin ay tunay na hindi ako

makapaniniwala, kung hindi ko nakita...!

—Siyenga po, Donya Pilar!...

—Nakatawa ring katig ni Fredy.

—At ang lalo pong kahanga-hanga ay ang pagkakapagawa niyang ulong pagkit na mistula ngang larawan niyang inyong anak. Talaga pong kami ng tatay ko'y parehong naloko at parang namalikhata noong makita nam ng nakaburo.

—Ako man! —Susog naman ng pantas na Manggagamot.

—Ako rin!... —Ayaw padaig

na habol ng kaumpok na dalagita. —Nalito ang aking isip noong matunghayan ko iyan sa loob ng kabaong. at gaya ng naibalita ko na sa inyo, ay naisip ko tuloy na baka ako'y isa nang kaluluwang nakatayo sa tabi ng aking sariling bangkay.

Ang bagong buhay na butihing Donya, na noong mga sandaling iyo'y nakasandal sa silyon at hinimang-himang ang magandang mukha ng ulong pagkit sa kanyang kandungan ay mapanglaw ang ngiting napail ng nang banyag at pabuntong-hiningang nangusap na:

—Ang salapi ay makapangyarihan at walang hindi nagagawa... Si Antonio ngayon ay saganang-sagana at walang hinayang na lumulustay ng salaping nasis ngil sa mga paupahan kong pingkas, at mga pabuwis sa aking asyenda; kaya't hindi dapat pagtakahang makagawa siya ng lahat ng maisipan niyang gawin.

—Magpakasawa siya sa kanyang kasaganaan ngayon, sapagka't malapit na ang araw ng paghuhukom sa lahat ng makadimonyo n'yang kagagawan.

—Iyan nga ang inaasahan ko. Magbalik lamang ang dating lakas ng aking mga tuhod ay laakarin ko at aking kakausapin ang isang taong siya kong gagamiting matalim na tabak sa pagpaparusa sa magkapatid na kriminal na iyan; at kung dumating na ang araw na hinihintay natin,... ang panahon ng kasamaan nila ay ma-

tatapos sa pagsisimula uli ng panahon ko naman.

—Sino pong tao iyon, Donya Pilar? —Magaang na usisa'ng Manananggol.

—Makikilala rin ninyo kung sino, pagka't kayong lahat ay aking isasama sa pagsasadya sa kanyang tahanan.

At marami pang bagay ang masayang napag-usapan nila, kaya't may kalaliman na ang gaod nang sila'y maghiwa-hiwalay.

Ano pa't habang lumalakad ang mga araw...

Si Donya Pilar at ang tatlong maginoong nakikiramay sa kanya ay patuloy sa lihim na pagbalangkas ng balak na mabisang paguusig at paghihiganti sa magkapatid na suwain.

At samantalang gayon...

Si Alicia'y patuloy naman nang panunubok at pagsubaybay sa mga kilos at gawin ng mga dating minamahal at itinuturing niyang kapatid. Bukod sa roo'y sinamaniala niya ang paninwala ng ilan sa mga tauhan ng matanda nilang bahay na siya'y isang kaluluwang lumalabas at nagmumulto doon. Sa tulong ng matandang tagapag-alaga ng hardin ni Donya Pilar na si tandang Pedro ay madalas itong nag-aakyat-madaga sa kanilang bahay, na nagdadaan sa hagdanang lihim, at patuloy din sa ginagawang pananakot.

Alam ni Aliciang maselang na lubha ang libangan niyang iyon, nguni't siya'y parang dagang may matalas na pang-amoy at maliging nakapagtatago upang umiwas sa nagbabalang panganib. Ang isa pa'y maibay ang kanyang pananalig na hindi siya pababayaan ng Diyos sa pagtupad ng itinataguyod niyang tungkulin.

ANO KAYANG PANGYAYARI ANG MALILIKHA NG KUNYARING PAGMUMULTO NI ALICIA SA MATANDA NILANG BAHAY?

KAYLAN NAMAN KAYA, AT SA PAANONG PARAAN ISASAGAWA NI DONYA PILAR

ANG BANTA NIYANG PAGHIHIGANTI?

ABANGAN ANG KARUGTONG NG NOBELANG ITONG NALALAPIT NA SA KANYANG KAHANGA-HANGANG WAKAS.

(ITUTULOY)

May Umaga Pang Darating

(Buhat sa pahina 42)

matang hindi malaglag-laglag, nguni't nagngangalit sa pagpipigil na sinuyod ni Carmen ng paglalahing tingin ang lahat niyang kaharap.

—Opo, inuulit ko... Kay makam pagtingin n'nyo sa amin, akala ninyo'y nasisilaw kami sa salapi ninyo... Nguni't kami'y may dangal din, naiintndihan ninyo, may dangal ding higit kay sa dangal ninyong mapagpakunwari at mapang-api...—binuksan ang kanyang bag na dala, kinuha ang salaping papel at saka niha-gis sa sahig sa paanan ng don. —Nariyan ang salaping katulad ng salapi ni Hudás... Nguni't hindi ko kailangan. Iibigin ko na ang mabuhay sa kasawian nguni't may dangal pa ring hindi ninyo nabili. Don Horacio, Roberto, may wakas din ang lahat... Kung gaano ang taas ng inyong paglipad, siya ring lagapak sa inyong pagbagsak...

Minasdan si Robertong hindi makaimik. Marahang nilapitan.

—Maliit lamang ang daigdig, Roberto... —ang pahingal na wika na puno ng pagdaramdam. Ang ganti ng katarungan ay higit na masakit. Magkikita pa tayong muli... Hindi ka patutulugin ng iyong budhi, Roberto... Ang Diyos ay di natutulog...

At pagkasabi nito'y hindi na hinintay pa siyang sagutin o haldlangan. Matuling matuling tila may humahabol na iniwan ang pagkakatipong yaon na hindi halos makahuma sa mga narinig nilang sumbat ng dalagang umalis...

(ITUTULOY)

DR. B. M. VILLAPANDO

ESPEYALISTA SA MGA SAKIT SA MATA, ILONG, TAINGA, AT LALAMUNAN. Tumititig ng Tonsil sa 2 minuto na hindi kailangang matira ng Ospital. Mga bagong kagamitan sa pagsukat ng salamin sa mata at Rayos-X.

WALANG BAYAD ANG KONSULTA KUNG LINGGO

Oras: 9-12 N.U. at 2-5 N.H. — Linggo 9-12 N.U.

Pedro Cruz Bldg., Tagiliran ng Simbahan ng Kiyapo, Maynila
Tel. 3-26-83

HILL VIEW SANATORIUM

MAKABAGONG PARAAN NG PAG-GAMOT NG TUBERCULOSIS MAY MGA SILID PPRIBADO SA MABABANG HALAGA

DR. J. M. PUNZALAN

Dating Espesyalista sa Quezon Inst. at sa San Lazaro Hospital. Rizal Ave. Extension 500 Metro makalagpas ng Monumento
Tel. — Dial 20 Ask for 652

ANTIBACTER (Panunas sa Sakit sa Ba'at)

Mabisang panunas sa Tagihawat, Anan, Buni, Anghit (B.O.), Sugat, Galis at Balakubak. Ipadala ang kupon na may lakip na "Money Order" na halagang P1.00 kay DR. G. Y. LOTUACO, Sto. Cristo Clinic, 101 Seventh Avenue West Side, Grace Park, Caloocan, Rizal, o sa (P. O. Box 2026 Manila) at tatanggap kayo ng isang boteng ANTIBACTER. Pinanagutan:

Ibabatik sa inyo ang halaga ng gamot kapag ito'y hindi nagkabsa.
Pangalan
Tinitirahan

ASTHMA — TUBERCULOSIS

DR. NEMESIO R. CALDERON

Nag-espesyalista sa TB

sa mga Sanatoria sa Amerika

Gusalling Garcia
Silid Bldg. 305-6
624 Rizal Avenue

Pneumoperitoneum, Aero-
sol & X-Ray Service.

Tel 3-59-11
Local 18